II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 13. februar 1985

om præferencetariffen for naturgas til gartneriet i Nederlandene

(Kun den nederlandske tekst er autentisk)

(85/215/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 1035/72 af 18. maj 1972 om den fælles markedsordning for frugt og grønsager [1], senest ændret ved forordning (EØF) nr. 1332/84 [2], og Rådets forordning (EØF) nr. 234/68 af 27. februar 1968 om oprettelse af en fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter [3], senest ændret ved forordning (EØF) nr. 364/82 [4],

efter i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2, første afsnit, at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger, under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I

1. I Nederlandene gælder der en særlig tarif for naturgas, som leveres til gartneriet. For ca. ti år siden medførte anvendelsen af svær brændselsolie inden for gartneriet en betydelig luftforurening, hvorfor den nederlandske regering besluttede at fremme omstillingen til naturgas i denne sektor. For nærværende dækkes mere end 95 % af det nederlandske gartneris energiforbrug ved naturgas.

2. For at kunne vurdere denne specielle situation må følgende forhold i Nederlandene tages i betragtning:

— naturgasproduktionen varetages af dels Nederlandse Aardgasmaatschappij (NAM), som udnytter de store forekomster ved Groningen, og dels en række on- og offshore producenter,

— transport, import, eksport og direkte salg til de største kunder på transportnettet varetages af NV Nederlandse Gasunie i Groningen, herefter benævnt Gasunie,

— distributionen til de mindre forbrugere varetages af lokale selskaber, der er sammensluttet i Vereiniging van Exploitanten van gasbedrijven in Nederland, herefter benævnt VEGIN.

Det direkte salg fra Gasunie udgør ca. 45 % af den distribuerede gasmængde. Gasunie forsyner 136 distributionsselskaber, 29 elektricitetsværker, 389 store industrivirksomheder, samt gartneriet, der som helhed er repræsenteret ved »Landbouwschap«.

Gasunie afslutter individuelle standardkontrakter med storaftagerne uanset forbrugerkategori. Der er tale om leverancer til storaftagere, som hver aftager over 170 000 m^3 om året ved såvel direkte som indirekte leverancer. Gasunie afslutter kontrakter med VEGIN om salg til mindre forbrugere og gartneriet.

---

(1) EFT nr. L 118 af 20. 5. 1972, s. 1.
(2) EFT nr. L 130 af 16. 3. 1984, s. 1.
(3) EFT nr. L 55 af 2. 3. 1968, s. 1.
(4) EFT nr. L 27 af 4. 2. 1982, s. 20.

3. Med hensyn til gartnerierne kan det nævnes, at der i 1981 fandtes en præferencetarif, der bød på mere fordelagtige betingelser. Da Kommissionen fandt, at fordelene ved denne tarif måtte betragtes som en støtte, der var uforenelig med traktatens artikel 92, vedtog den den 15. december 1981 en beslutning (1), som principielt forpligtede den nederlandske regering til at træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre, at støtten blev afskaffet.

Efter vedtagelsen af denne beslutning, som i øvrigt af den nederlandske regering og Landbouwschap blev indbragt for De europæiske Fællesskabers Domstol, blev der ført forhandlinger mellem Kommissionen og den nederlandske regering. Resultatet heraf blev en aftale om ordlyden af en ny kontrakt mellem Gasunie og Landbouwschap, der skulle gælde fra den 1. april 1983 til den 30. september 1984.

Kontrakten indebar følgende :

a) tilpasning af gartneritariffen til industritariffen under hensyn til varmepariteten mellem gas og svær brændselsolie, fastlagt af »Centraal Bureau voor de Statistiek«, (CBS) ;

b) den pris, der blev bestemt ved hjælp af gennemsnittet af CBS-priserne, skulle desuden forhøjes med et tillæg på 0,5 cent/m³ for gartneriet ;

c) at der for landbruget skulle gælde en klausul om kvartalsvis revision ligesom for industrien.

Som følge af denne aftale ophævede Kommissionen beslutningen af 15. december 1981 ved beslutnng af 22. juli 1982 (2), og den nederlandske regering og Landbouwschap trak deres klage for Domstolen tilbage.

4. I slutningen af september 1984 blev der indgået en ny kontrakt mellem Gasunie, VEGIN og Landbouwschap. Da gasprisen kun blev aftalt mellem Landbouwschap og Gasunie, vil kun disse to blive nævnt i det følgende. Kontrakten, der er gyldig fra den 1. oktober 1984 til den 1. oktober 1985, går især ud på, at prisen på gas til gartneriet fastfryses på prisgennemsnittet for 1983, forhøjet med en fast procentsats på 10 %, hvilket giver 42,5 cent/m³ . Hvis den siden den 1. april 1983 gældende beregningsmetode var blevet anvendt, skulle prisen have været, fastsat til 46,6 cent/m³ i fjerde kvartal af 1984 og 48 cent/m³ i første kvartal af 1985. Denne metode er dog ikke endegyldigt opgivet ; den er fortsat gyldig i princippet og vil endog kunne blive anvendt som en kompensationsordning i ovennævnte periode.

Hvis prisen efter den gamle metode ligger under den pris, der har været anvendt siden den 1. oktober 1984, vil den pågældende forskel kunne anvendes som kompensation for den fordel, der er opnået i den foregående periode, hvor forholdet mellem priserne har været det modsatte.

I første kvartal af 1985 fastfrøs Gasunie også industritarifferne, hvilket medførte et prisfald på fra 1,341 til 1,478 cent/m³ afhængigt af forbrugervirksomhedens størrelse. Dette svarer til en nedsættelse af industripriserne på ca. 3 %.

Den nye ordning giver for en gartneribedrift en fordel på :

— 4,1 cent/m³ i fjerde kvartal af 1984,

— 5,5 cent/m³ i første kvartal af 1985,

Kontrakten mellem Landbouwschap og Gasunie vedrører køb af ca. 2,4 mia m³ naturgas om året til ca. 8 000 gartnerier.

5. Gasunie er et privatretligt selskab, af hvis kapital 40 % ejes af Staatsmijnen (der ifølge lov udelukkende udøver virksomhed på grundlag af markedsreglerne, og hvis kapital 100 % ejes af den nederlandske stat), 10 % af den nederlandske stat, 25 % af Shell Nederland og 25 % af Esso Nederland NV (EXXON). De standardkontrakter og prisaftaler, som dette selskab indgår, er således privatretlige kontrakter. Statens udbytte af den virksomhed, Gasunie udøver, kan opdeles i to hovedposter : skat på bruttofortjenesten, og deltagelse i nettoudbyttet efter fradrag af skat. Statens indtægter fra Gasunie, inklusive skat, kan således sættes til 85-90 % af det samlede udbytte.

Gasunie administreres af en bestyrelse, der har mellem otte og tolv medlemmer, hvoraf en eller to udpeges af økonomiministeren og de andre vælges af aktionærernes generalforsamling. Direktøren vælges af generalforsamlingen på en dobbeltliste, som bestyrelsen foreslår, og som er godkendt af økonomiministeren. Bestyrelsen tæller på nuværende tidspunkt otte medlemmer, hvoraf et medlem er udpeget af staten, tre repræsenterer Staatsmijnen og hvor hvert olieselskab har to repræsentanter. Prisfastsættelserne kræver godkendelse af bestyrelsen med 3/4 af stemmerne, og virksomhederne Shell og Esso kan derfor modsætte sig afgørelser, der ikke er i overensstemmelse med deres interesser.

(1) EFT nr. L 37 af 10. 2. 1982, s. 29.
(2) EFT nr. L 229 af 5. 8. 1982, s. 38.

Imidlertid har økonomiministeren siden 1963 ved en aftale med Gasunie forbeholdt sig ret til at godkende salgspriser og leveringsbetingelser for leverancerne til de offentlige distributører i Nederlandene, hvorimod godkendelsen for øvrige leverancer kun gælder prisen. Ministeren forbeholder sig ligeledes ret til at godkende investeringer i ledningsnet og andre transportmidler samt oplagring, og også planen for gasafsætningen. Den nederlandske regering har således meddelt, at de af Gasunie fastsatte betingelser og tariffer skal godkendes af økonomiministeren, og Gasunie har forpligtet sig til ikke at indgå aftaler om gasleverancer, der ikke er i overensstemmelse med det prisniveau, som i sidste instans er godkendt af ministeren for den pågældende aftagergruppe på tidspunktet for disse aftalers indgåelse. Ministerens beføjelse falder inden for rammerne af den normale priskontrol.

Økonomiministeren råder desuden over visse beføjelser med hensyn til gaspriser. I medfør af artikel 2 i lov af 19. december 1974 [1] om priser og tariffer for levering af naturgas (lov om priser på naturgas) kan økonomiministeren, hvis naturgassen leveres til en pris, der efter hans opfattelse ligger under gassens værdi, forbyde at levere eller lade levere naturgas i Nederlandene eller til udlandet til en pris, der ligger under den af ham fastsatte ; i medfør af artikel 2, § 3, i samme lov kan økonomiministeren fastsætte forskellige priser for forskellige kategorier af gas. Ifølge oplysninger fra den nederlandske regering er denne lov, skønt den fortsat er i kraft, ikke hidtil blevet anvendt.

6. Nederlandene

a) tegner sig for øjeblikket for

— 75 % af væksthusproduktionen af agurker og drueagurker i Fællesskabet,

— 40 % af salatproduktionen, og

— 65 % af tomatproduktionen,

b) og eksporterer

— 91 % af landets tomatproduktion,

— 68 % af produktionen af agurker og drueagurker,

— 84 % af produktionen af snitblomster ;

Forbundsrepublikken Tyskland alene aftager

— 55 % af tomateksporten,

— 73 % af eksporten af agurker og drueagurker,

— 62 % af eksporten af blomster og blomsterknopper fra Nederlandene.

Udførslen af blomster har i stigende grad trykket det tyske marked siden 1975. Udførslen af disse produkter til Det forenede Kongerige, Danmark, Belgien og Frankrig er steget betydeligt siden 1974.

7. Fyringsomkostningerne udgør en væsentlig del (25 til 30 %) af produktionsomkostningerne for grønsager og blomster dyrket i opvarmede væksthuse.

Disse omkostninger varierer stærkt fra medlemsstat til medlemsstat afhængigt af den type brændstof, der anvendes af gartneriet i hver medlemsstat, og de forskellige betingelser, der gør sig gældende i medlemsstaterne vedrørende prisdannelsen for olieprodukter.

II

1. På grundlag af den meddelelse om den nye kontrakt mellem Gasunie, VEGIN og Landbouwschap, som den nederlandske regering gav den 4. oktober 1984, fandt Kommissionen efter en indledende undersøgelse, at anvendelsen af en præferencetarif for naturgas leveret til gartneriet i Nederlandene giver denne sektor en fordel, der udgør en støtte, som påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne og fordrejer konkurrencen, og at der er tale om en støtte, som er uforenelig med fællesmarkedet i den i traktatens artikel 92, stk. 1, omhandlede betydning. Den indledte derfor den 27. november 1984 proceduren i traktatens artikel 93, stk. 2, med hensyn til støtten [2].

2. Den nederlandske regering svarede den 21. december 1984 Kommissionen, at den særlige gartneritarif for naturgas følger af en kontrakt indgået mellem Gasunie, VEGIN og Landbouwschap, og at den ikke kan sidestilles med statsstøtte.

I sin stillingtagen og i svarene af 3. januar og 1. februar 1985 på Kommissionens spørgsmål fremførte den nederlandske regering desuden følgende :

a) den økonomiske situation har ændret sig fundamentalt siden 1982, på trods af det forhold, at gasprisen på lang sigt i princippet skal betragtes som værende knyttet til prisen på olieprodukter, har det vist sig nødvendigt midlertidigt at tage hensyn til konkurrencen fra kul ;

b) prisen på svær brændselsolie er steget betydelig, især som følge af dollarens stigende værdi. Det kan forventes, at dollarens værdi vil falde i nær fremtid ; det er i de kontraherende parters interesse at stabilisere gasprisen, som ellers vil afspejle denne udvikling i prisen på svær brændselsolie ;

[1] Staatsblad nr. 765.

[2] SG (84) D/15.264.

c) gasprisen er nået op på et sådant niveau, at det i hele Europa er blevet fordelagtigt for gartnerierne at anvende kul i stedet for gas eller brændselsolie til opvarmning af væksthuse ; i modsætning til brændselsolie og gas er prisen på kul faldet. Kullets andel af den samlede brændselsmængde, der anvendes inden for væksthusgartneriet, er i perioden 1980/81 til 1984 steget fra 5 % til 20 % i Nederlandenes nabolande ; i Nederlandene er antallet af bedrifter, der er blevet omstillet til kul, steget fra 1 til 22 (af i alt 8 000) i samme periode ;

d) udskiftningen med kul er blevet attraktiv for nogle nederlandske gartnerivirksomheder, når gasprisen er nået op på ca. 37 til 38 cents/m^3 ; med en pris på over 42 til 43 cents/m^3 bliver udskiftning en reel valgmulighed for en betydelig del af brugerne.

Det er derfor nødvendigt for Gasunie at nedsætte gaspriserne for ikke at miste kunder.

Der forhandles også om gaspriserne med de lande, der aftager gas ;

e) gasprisen for industrien blev også sænket i første kvartal af 1985 af ovennævnte grunde, omend i mindre omfang end for gartnerierhvervet. I første kvartal af 1985 er nedsættelsen af gasprisen i forhold til den pris, der er beregnet ud fra prisen på svær brændselsolie, på 3 % for industrien, medens den er på 12 % for gartneriet.

Denne differentiering af nedsættelsen er berettiget, fordi kul egner sig bedre til anvendelse i gartneriet end i industrien af følgende grunde :

— kedlerne skal i nær fremtid udskiftes i ca. 60 % af de nederlandske gartnerivirksomheder ;

— brændelsudgifternes andel af de samlede udgifter er mindre i industrien ; en ændring er derfor mere fordelagtig for gartneriet ;

— energibesparelsen er nået meget længere i gartneriet end i industrien ; industrien kan vinde endnu mere på dette område, og mere end ved overgang til kul ;

— det ekstra arbejde ved anvendelse af kul tæller mindre i en familiedrevet gartnerivirksomhed end i industrien ;

— afskrivningsperioden i industrien er 2 til 3 år, medens den er 5 år i gartnerierhvervet.

3. Flere medlemsstater og andre interesserede parter har meddelt Kommissionen deres bemærkninger. Alle undtagen Landbouwschap (Nederlandene) anser, at præferencetariffen for naturgas til gartneriet i Nederlandene udgør en støtte i den i traktatens artikel 92, stk. 1, omhandlede betydning, og at den er uforenelig med fællesmarkedet, da den påvirker handelen mellem medlemsstaterne og fordrejer konkurrencen ved at begunstige visse virksomheder. Desuden er der givet udtryk for alvorlig bekymring med hensyn til de skadevirkninger, som denne foranstaltning kan medføre for gartneriet i andre medlemsstater. Under Rådets samlinger i oktober, november og december 1984 samt i januar 1985 udtrykte flere medlemsstater gentagne gange deres bekymring og redegjorde for det stigende pres, de var udsat for fra deres egne gartnerivirksomheder på grund af den efter deres opfattelse illoyale konkurrence fra de nederlandske gartnerivirksomheder.

III

1. I henhold til artikel 31 i forordning (EØF) nr. 1035/72 og artikel 11 i forordning (EØF) nr. 234/68 finder traktatens artikel 92 til 94 anvendelse på gartneriet.

I henhold til traktatens artikel 92, stk. 1, er støtte, som ydes af staten eller af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

Den pris, hvortil naturgas leveres til nederlandske gartnere, kan karakteriseres som en præferencetarif. En præferencetarif er omfattet af forbudet i traktatens artikel 92, stk. 1, når følgende tre forhold foreligger :

— den er til fordel for visse virksomheder eller visse produktioner, der konkurrerer med virksomheder og produktioner i andre medlemsstater, når de pågældende produkter er genstand for handel mellem medlemsstaterne ;

— den er pålagt af de offentlige myndigheder ;

— den giver anledning til statsgodtgørelse til distributionsselskabet eller anledning til færre statsindtægter.

2. Eksistensen af præferencetariffen for naturgas til det nederlandske gartneri medfører en fordel for denne sektor. Da der også findes industrigrene, der vil kunne omstille sig til kul, er forskellen i nedsættelsen af gasprisen for gartnerisektoren i forhold til industrien ikke berttiget. En sådan differentiering skal, for at være lovlig, hvile på objektive og verificerbare kriterier.

3. Inden foranstaltningen undersøges ud fra denne synsvinkel, bør det i det foreliggende tilfælde fastslås, om det drejer sig om en statsstøtte eller støtte ydet med statsmidler; i denne forbindelse er det nødvendigt nærmere at fastslå arten af statens intervention.

Staten er — delvis via Staatsmijnen, der er en offentlig virksomhed med handelsstatus — indehaver af 50 % af kapitalen i Gasunie; den har dog ikke aktiemajoritet, og den råder heller ikke over et afgørende stemmeflertal, når der skal træffes prisafgørelser.

Tarifferne gælder i øvrigt først efter økonomiministeriets godkendelse. Selv om denne godkendelse sker inden for rammerne af de generelle beføjelser, som ministeren har, er staten ikke desto mindre i stand til at øve indflydelse på tariffernes niveau; af den nederlandske regerings oplysninger fremgår, at Gasunie, ved aftale har forpligtet sig til »ikke at indgå aftaler om gasleverancer, der ikke er i overensstemmelse med det prisniveau, der i sidste instans er godkendt af ministeren for den pågældende aftagergruppe på tidspunktet for disse aftalers indgåelse«. Det kan heraf konkluderes, at det er staten, der i sidste omgang har en afgørende indflydelse, om ikke på anden vis så ved vetobeføjelser med hensyn til fastlæggelse af den fordel, der indrømmes gartnerivirksomhed.

Med hensyn til gartneritariffen tager Gasunie desuden hensyn til de økonomiske nødvendigheder, som den nederlandske stat udstikker.

4. Denne konklusion bekræftes af en gennemgang af de tariffer, som denne virksomhed anvender for naturgas. Efter en normal økonomisk betragtning er der ikke grundlag for en så gunstig tarif for gartnerne.

5. Med hensyn til vurderingen af de tarifdifferentieringer, der omtales i punkt III, stk. 2, ovenfor, er der i princippet intet til hinder for, at en privat eller offentlig virksomhed differentierer sine tariffer efter anvendelsen af den vare, den sælger; en sådan differentiering bør dog hvile på sunde og indlysende økonomiske præmisser så som ønsket om at sikre gassens konkurrencedygtighed på de forskellige forbrugermarkeder samt på ligebehandling af gartnerierhvervet og andre forbrugere i en ligende situation.

Dette er ikke tilfældet i den foreliggende sag:

a) Ifølge princippet om en sammenhængende og gennemskuelig tarifpolitik bør prisen på gas til gartneriet normalt udvikle sig analogt med den pris, som den sammenlignelige naturgasforbrugende industri i Nederlandene betaler. Hidtil har politikken i Nederlandene bestået i at rette gasprisen ind efter prisen på olieprodukter.

Den nederlandske regering erklærer, at den ikke vil opgive dette princip. Den nye kontrakt vil derfor også kun blive anvendt i en begrænset periode og vil indeholde en udligningsklausul.

Det står dog klart, at den nuværende pris blev fastsat under hensyntagen til gassens konkurrencesituation i forhold til kul. At der tages hensyn til andet brændsel end svær brændselsolie, støder ikke på nogen principiel indvending, selv om der ud fra Fællesskabets energipolitik intet er til hinder for en forøgelse af kulforbruget. Under denne forudsætning skal det dog være en ændring, der er berettiget på det økonomiske plan, og som anvendes uden forskelsbehandling; med henblik herpå bør det undersøges, om den pågældende hensyntagen ikke ligger ud over de forskellige brændselsstoffers objektive karakteristika, både set ud fra prisforholdet og ud fra de faktiske substitutionsmuligheder.

Hensyntagen til kullets konkurrencedygtighed er kun midlertidig, da den pågældende kontrakt er begrænset til et år, og den nederlandske regering understreger, at den vil bibeholde princippet om gensidig afhængighed mellem priserne på gas og olieprodukter. Den nuværende ordning er derfor ikke permanent, og den nederlandske regerings fremtidige holdning er uvis.

En sådan foreløbig ordning kan kun få en begrænset indflydelse på væksthusgartnernes valg af kulfyring. At der hersker betænkelighed med hensyn til den økonomiske betydning og til den fare, som anvendelsen af kul i gartnerierhvervet udgør, synes derfor berettiget i forbindelse med den gaspris, som den nederlandske regering har angivet; argumenteringen forekommer under alle omstændigheder inkonsekvent.

Princippet om gensidig afhængighed mellem gas og svær brændselsolie kan heller ikke anses for at være overholdt, selv hvis der indføres en ordning til udligning fra et kvartal til det efterfølgende, som omhandlet i punkt I, stk. 4. I betragtning af den nuværende pris på svær brændselsolie er det lidet sandsynligt, at denne udligningsordning rent faktisk vil finde anvendelse.

b) For at begrunde en tidsbegrænset undtagelse fra dette princip fremfører den nederlandske regering, at prisen på svær brændselsolie har udviklet sig uregelmæssigt, da den er blevet stærkt påvirket af den amerikanske dollars stigende værdi, men at denne udvikling ikke kan anses for permanent, idet et fald i markedsprisen kan forventes i nær fremtid, og en foranstaltning til sikring af prisstabiliteten vil derfor være nødvendig.

Prisstabiliteten er et forståeligt ønske, selv om det er overraskende, at en privat virksomhed ikke skulle benytte den fordel, som markedet byder den.

Den nederlandske regering anfører desuden, at der er for stort udbud af gas på det europæiske marked, hvilket medfører afsætningsproblemer for Gasunie. I denne forbindelse skal det bemærkes, at den nederlandske regering ikke synes at ønske, at den nuværende naturgasproduktion formindskes, og således foranledige at forekomsterne opbruges på et senere tidspunkt.

Disse argumenter gælder imidlertid ikke udelukkende for gartneriet. Såfremt formålet med prisnedsættelsen var at fastholde kunderne, måtte prisen sænkes for alle sammenlignelige forbrugssektorer. Desuden er en prisfastsættelse for gas på forskelligt grundlag for gartnerierhvervet og sammenlignelige forbrugere inden for industrien i strid med princippet om ikke-forskelsbehandling, således som dette ville følge af en sammenhængende politik baseret på kul.

Den nederlandske regering har ikke fremlagt talmateriale, der viser, at det er berettiget at anvende forskellige priser for gartnerierhvervet og de øvrige erhverv.

c) Den nederlandske regering fremhæver ganske vist risikoen for stigende anvendelse af kul i stedet for gas til opvarmning af væksthuse ; der argumenteres imidlertid ikke tilstrækkeligt overbevisende for, at det skulle være berettiget at behandle gartneriet og sammenlignelige erhvervssektorer forskelligt.

Det er indlysende, at der er risiko for, at også andre erhverv foretager omstilling til kul. Derfor er afgørelsen om kun at tilbyde gartnerierhvervet lave præferencepriser ensbetydende med en diskrimination af disse erhverv. Et yderligere element, der kan tages i betragtning ved prisfastsættelsen for energi, er leveringsomkostningerne. Disse er højere ved levering til det nederlandske gartneri end ved levering til industrien. Dette omkostningselement kan derfor endnu mindre berettige prisforskelle for gartnerierhvervet i forhold til industrien.

6. Den pris, der er aftalt mellem Gasunie og Landbouwschap afspejler på ingen måde den konkurrencesituation, der hersker mellem kul og gas inden for gartnerierhvervet. En undersøgelse af de økonomiske forhold, hvor følgende tages i betragtning :

— de seneste tal ;

— en gartnerivirksomhed af gennemsnitsstørrelse (areal 15 000 m^2 — forbrug 650 000 m^3 gas årligt) og en stor virksomhed (areal 40 000 m^2 — forbrug 1 600 000 m^3 gas årligt) ;

— investeringer, der er foretaget enten på grund af behovet for at udskifte kedlen eller af hensyn til omkostningfordelene ved anvendelsen af kul ;

— forskellen i investeringsudgifterne mellem en gas- og kulinstallation ;

— den økonomiske støtte fra staten (subventioner til investeringer i medfør af WIR) ;

— en amortiseringsperiode for investeringerne på fem år ;

— forskellen mellem prisen for naturgas og kul ;

— installationernes ydelse ;

— driftomkostningerne (vedligeholdelse, elektricitet, arbejdskraft) ;

— miljøbeskyttelseskrav,

fører således til den konklusion, at ligevægtsprisen, dvs. den pris, ved hvilken gas kan konkurrere med kul, uden at der er fordele eller ulemper i forbindelse med det ene eller det andet brændsel, ligger på mellem 43 og 44 ,3 cents/m^3. Ved denne pris holder virksomheden fast ved naturgas hovedsagelig af følgende grunde : bekvemmeligheden ved anvendelse af naturgas, mindre anlægsinvesteringer, intet oplagringsproblem og ingen miljøbelastning. Den pris, ved hvilken der ville ske en betydelig overgang til kul, ligger på 46,5 cents/m^3 for en bedrift af gennemsnitsstørrelse og på 47,5 cents/m^3 for en større bedrift under de gunstigste forhold. Inden for denne margen, der er beregnet på grundlag af en amortiseringsperiode på fem år, regnes der med, at 30 % af den naturgas, der forbruges i gartnerierhvervet, ville blive erstattet af kul på mindre end tre år. Deraf følger, at den pris, der har været anvendt siden den 1. oktober 1984, giver naturgas en betydelig fordel ; denne pris er lavere end ligevægtsprisen og ligger et godt stykke under den tærskel, hvorfra der ville være en mærkbar overgang til kul.

Gasprisen for gartnerierhvervet er således for lav og medfører forskelsbehandling.

Ingen af de argumenter, som den nederlandske regering har fremsat, har påvist nogen økonomisk berettigelse for den fortringsbehandling, som Gasunie siden den 1. oktober 1984 har givet nederlandsk gartneri.

7. Det er derfor berettiget at mene, at baggrunden for aftalen fra oktober 1984 er ønsket om at sænke prisen for gas til gartneriet. Dette mål er ikke led i en normal forvaltning af en privat virksomhed; det er snarere udtryk for politiske og økonomiske overvejelser på regeringsplan. Den nederlandske stat giver i det foreliggende tilfælde ved denne prisnedsættelse afkald på indtægter, som den kunne have oppebåret fra sin deltagelse i Gasunie, for at indrømme gartnerierhvervet en fordel. Den pågældende fordel afholdes dermed af statsmidler, og foranstaltningen må betragtes som en støtte.

8. Denne støttes virkning på konkurrencen og samhandelen inden for Fællesskabet kan konstateres ved at sammenligne produktionen i opvarmede væksthuse for nederlandsk gartneri og den tilsvarende produktion for hele Fællesskabet under hensyn til virkningen af den ganske vist beskedne fordel, der består med hensyn til opvarmningsudgifterne. Selv om omkostningerne varierer stærkt for de forskellige produkter og mellem medlemsstaterne, er den nederlandske produktion tilstrækkelig stor til, at selv en beskeden fordel for så vidt angår opvarmningsomkostningerne får indflydelse på produktionsprisen. Nederlandsk gartneriproduktion har derfor en fordel, der nødvendigvis påvirker samhandelen inden for Fællesskabet, så meget desto mere som størstedelen af den nederlandske produktion eksporteres til andre medlemsstater.

9. På baggrund af ovenstående kan det konstateres,

— at den pris, som Gasunie anvender over for nederlandske væksthusgartneri, er en støtte;

— at den begunstiger nederlandsk væksthusgartneri i forhold til andre gasforbrugere i Nederlandene;

— at den fordrejer konkurrencen mellem produkter fra nederlandsk væksthusgartneri og tilsvarende produkter fra de øvrige medlemsstater;

— at den påvirker samhandelen inden for Fællesskabet.

Støtten falder derfor ind under artikel 92, stk. 1, i traktaten.

IV

I traktatens artikel 92, stk. 2, er det fastsat, at støtte, der svarer til de i det pågældende stykke opregnede kriterier, principielt er uforenelig med fællesmarkedet. Den omhandlede støtte falder ikke ind under de undtagelser fra denne uforenelighed, der er omhandlet i artikel 92, stk. 2. De undtagelser fra denne uforenelighed, der er omhandlet i nævnte artikels stk. 3, udgøres af støtte til fremme af Fællesskabets interesser og ikke kun interesserne for enkelte sektorer i den enkelte stats økonomi. Disse undtagelser skal fortolkes snævert ved undersøgelsen af ethvert støtteprogram, der tager sigte på enkelte regioner eller sektorer og ethvert enkelttilfælde af anvendelse af generelle støtteordninger. Undtagelserne kan kun indrømmes, såfremt Kommissionen kan fastslå, at støtten er nødvendig for virkeliggørelsen af et af de i disse bestemmelser omhandlede mål. Hvis disse undtagelser indrømmes for støtte, der ikke indebærer et sådant sigte, vil det betyde, at der tillades en påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne og en konkurrencefordrejning, der ikke er begrundet i hensynet til Fællesskabets interesser, og at der hermed gives visse medlemsstater uberettigede fordele.

I det foreliggende tilfælde er der ikke grundlag for at konstatere, at støtteordningen tilgodeser et sådant sigte. Den nederlandske regering har ikke kunnet give nogen begrundelse, og Kommissionen ej heller udlede nogen, hvorved det kan fastslås, at den pågældende støtte opfylder betingelserne for at falde ind under undtagelserne i traktatens artikel 92, stk. 3.

Det drejer sig tydeligt ikke om en foranstaltning, der skal fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse som omhandlet i artikel 92, stk. 3, litra b), da tarifordningen er i strid med målene for den fælles energipolitik, der tilsigter energibesparelse og rationel energianvendelse.

Det drejer sig ej heller om en foranstaltning, der skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i den pågældende medlemsstats økonomi som omhandlet i samme bestemmelse.

Med hensyn til undtagelserne i artikel 92, stk. 3, litra a) og c), vedrørende støtte til fremme af økonomisk regionaludvikling samt af visse former for virksomhed, der er omhandlet i ovennævnte litra c), må det konstateres, at støtten udelukkende ydes i forhold til de købte gasmængder, og at de kriterier, som vedrører tilpasning eller forbedring af virksomhedsstrukturer eller energibesparelse eller regionaludvikling, ikke kommer i betragtning. Følgelig må støtten betragtes som en driftsstøtte til de pågældende virksomheder, det vil sige en form for støtte, som Kommissionen principielt altid har modsat sig, da ydelsen ikke sker på sådanne betingelser, at den kan henføres under en af undtagelserne i artikel 92, stk. 3, litra a) og c).

Den omhandlede støtte opfylder ikke betingelserne for at kunne henføres under en af undtagelserne i traktatens artikel 92, stk. 3, og skal derfor bringes til ophør.

Denne beslutning foregriber ikke Kommissionens eventuelle dispositioner med hensyn til tilbagekrævning af ovennævnte støtte hos modtagerne og EUGFL's finansiering af den fælles landbrugspolitik —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte i form af en præferencetarif for naturgas, som i Nederlandene har været anvendt for gartneriproduktion i opvarmede væksthuse fra den 1. oktober 1984, er uforenelig med fællesmarkedet efter artikel 92 i traktaten og skal bringes til ophør.

Artikel 2

Nederlandene meddeler inden den 15. marts 1985 Kommissionen, hvilke foranstaltninger det har truffet for at efterkomme artikel 1.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til kongeriget Nederlandene.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. februar 1985.

På Kommissionens vegne

Frans ANDRIESSEN

Næstformand